

הלכות הדרף היומי

מסכת נדרים

תוכן

- א. קיים ליכי היום ... הא לא אמר לה.....1
- ב. אמר לה מופר ליכי למחר מהו ... קיימיה לנדריה היום או דלמא ... מופר ליכי למחר מהיום קאמר.....1
- ג. קיים ליכי שעה מהו ... כמאן דאמר לה מופר ליכי לאחר שעה דמי או דלמא הא לא אמר לה.....2
- ד. אמר לה מאי מי אמרינן כיון דקיימו קיימו או דלמא כיון דכוליה יומא בר הקמה ובר הפרה הוא כי אמר מופר ליכי לאחר שעה מהני.....2
- ה. הריני נזירה ושמע בעלה ואמר ואני אין יכול להפר.....2
- ו. מת האב לא נתרוקנה רשות לבעל מת הבעל נתרוקנה רשות לאב.....3
- ז. שהבעל מפר בבגר והאב אינו מפר בבגר.....3
- ח. שקידשה כשהיא נערה ובגרה ... מה מיתה לא נתרוקנה רשות לבעל אף בגרות לא נתרוקנה רשות לבעל.....4
- ט. בבוגרת למה לי שנים עשר חדש בוגרת בל' יום סגי לה.....4

דף ע.

א. קיים ליכי היום ... הא לא אמר לה

אמר לה¹ קיים ליכי היום, הרי זה קיים לעולם, דפשיטא שלא יוכל להפירו למחר דהא היום שמע. וכל האומר לשון או דברים שנשמע ממנו קיום, הרי זה קיים ואפילו אמר לה קיים ליכי לצערה, הרי זה קיים².

ב. אמר לה מופר ליכי למחר מהו ... קיימיה לנדריה היום או דלמא ... מופר ליכי למחר מהיום קאמר

¹ שו"ע ונו"כ יו"ד רלד מה
² ערך להם למהריק"ש שם

הלכות הדרף היומי

מסכת גדרים

אמר³ מופר ליכי למחר, אינו לא קיים ולא מופר, ויכול אחר כך לקיימו או להפירו בו ביום⁴, ויש אומרים⁵ דהוי קיום דכיון שאמר מופר ליכי למחר משמע הא היום הוי קיום והוי קיום כל דהו דהוי קיום.

ג. קיים ליכי שעה מהו ... כמאן דאמר לה מופר ליכי לאחר שעה דמי או דלמא הא לא אמר לה

אמר לה⁶ קיים ליכי שעה אחת, אף על גב שמשמע שאחר כך יהא מופר, אינו אלא הפרה בלב, ואם עבר היום ולא הפר הרי זה קיום שהרי הפרה בלב אינו הפרה⁷.

ד. אמר לה מאי מי אמרינן כיון דקיימו קיימו או דלמא כיון דכוליה יומא בר הקמה ובר הפרה הוא כי אמר מופר ליכי לאחר שעה מהני

אמר לה⁸ קיים ליכי שעה אחת וכשעבר השעה אמר לה מופר ליכי, הרי זה ספק, שספק לנו כיון שאמר קיים ליכי אף על גב שאמר מיד שעה אחת שמשמע ולא יותר, אפילו כך הרי זה קיום כל שהו וקיים כולה, או שמא מכיון שיום שמיעתו כולו הגו יום הקמה ובר הפרה הוא כי אומר מופר ליכי לאחר שעה מועיל, שהרי לא קיים בתחלה אלא שעה אחת, וספיקא דאורייתא לחומרא.

ה. הריני נזירה ושמע בעלה ואמר ואני אין יכול להפר

³ שו"ע ונו"כ שם מו

⁴ כ"כ הלבוש והמחבר כתב אינו מופר ועיין ט"ז שם מ דהא דכתב אינו מופר אין פירושו שיכול על כל פנים עוד להפר היום בפעם אחרת דהא בהדיא אמרינן בגמרא אם תמצוי לומר כיון דקיימיה היום כמאן דאיתא דמי וממילא לא מהני ליה תו שום הפרה, ומזה הקשה על הרמ"א שכתב דהוי קיום דאף המחבר ס"ל כן אולם לפי מה שכתב כאן הלבוש שאחר כך יכול לקיימו או להפירו לא קשיא מידי דלרמ"א אין אחר כך יכול להקיימו ולא להפירו, ועיין נקהכ"ס שם

⁵ רמ"א שם

⁶ שו"ע ונו"כ שם מו

⁷ לבוש שם

⁸ שו"ע ונו"כ שם מה

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת נדרים

נדרה⁹ היא והתפיש בה הבעל או האב, כגון שנדרה מדבר ואמר ואמר הבעל או האב ואני, הרי גילה דעתו שנוח לו בנדרה, והרי זה קיום, ושוב אינם יכולים להפר.

ו. מת האב לא נתרוקנה רשות לבעל מת הבעל נתרוקנה רשות לאב

כבר התבאר לעיל דף סח. שאם מת הארום¹⁰ בעודה נערה, חוזרת לרשות האב, והוא מיפר נדריה, וזהו שאמרו נתרוקנה רשות לאב.

ואם מת האב¹¹ משנתארסה, אין הארום יכול להפר אפילו נדרים שנדרה אחרי מות האב¹², וזהו שאמרו מת האב לא נתרוקנה רשות לבעל, ואין הבעל מפר. שאין הבעל מפר לבדו נדרים אשתו עד שתכנס לחופה.

ז. שהבעל מפר בנגר והאב אינו מפר בנגר

האב¹³ מיפר נדרים בתו כל זמן שהיא קטנה או נערה אפילו נדרה על דעת רבים, בנרה או

נשאת, שוב אינו יכול להפר, שכן כתיב (במדבר ל פסוק ד, ו) וְאִשָּׁה כִּי תִדַּר נָדָר לִיקָוֶךָ וְאָסְרָה אֶסֶר בְּבֵית אָבִיהָ בְּנַעֲרִיהָ. וְאִם הָיְתָה אִמָּהּ אֶתָּה בְּיוֹם שָׁמְעוּ כָּל נְדָרֶיהָ וְאָסְרֶיהָ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ לֹא יָקוּם וְגו', והניא לשון הפרה הוא, ובבית אביה, משמע כל זמן שהיא ברשות אביה, דהיינו קטנה ונערה שהיא בידו להשיאה למי שירצה, ולא בוגרת שאז אינה ברשותו.

הבעל¹⁴ מיפר נדרים אשתו לבדו משתכנס לחופה עד שתתגרש והגיע הגט לידה, דכתיב (שם פסוק יא יג) וְאִם בֵּית אִשָּׁה נְדָרָה וְגו', דהיינו נשואה

⁹ שו"ע ונו"כ שם נב

¹⁰ שו"ע ונו"כ שם יד

¹¹ שו"ע ונו"כ שם טו

¹² הרמב"ם הלכות נדרים פרק יא הלכה י מובא בגליון מהרש"א שם ג

¹³ שו"ע ונו"כ שם א

¹⁴ שו"ע ונו"כ שם ב

הלכות הדרף היומי

מסכת נדרים

שנכנסה לחופה שאז היא בבית אישה, ואם הפר יפר אתם אישה ביום שמעו כל מוציא שפתיה לנדריה ולאסר נפשה לא יקום וגו'.

משתתארס¹⁵ עד שתכנס לחופה אין הבעל מיפר, ואם עודה נערה, אין הבעל מיפר לבדו אפילו אם הוא חייב במזונותיה, ולא האב מיפר לבדו, אלא שניהם מפירין בשותפות. הבעל לבדו לא, שעדיין אינה בביתו, והתורה אמרה ואם בית אישה נדרה, והאב לבדו לא, שכבר יצאה קצת מרשותו על ידי הקידושין. אלא שניהם מפירין בשותפות.

דף ע:

ח. שקידשה כשהיא נערה ובגרה ... מה מיתה לא נתרוקנה רשות לבעל אף בגרות לא נתרוקנה רשות לבעל

נערה¹⁶ מאורסה שלא שמעו אביה ובעלה את נדרה או אפילו שמע אביה והפר אבל לא הפר לה הבעל¹⁷, עד שבגרה, ויצאה מרשות האב, אין הארום יכול להפר לבדו, שלא נתנה התורה רשות לארום להפר כי אם בשותפות האב, ועכשיו שיצאה מרשות האב שאינו יכול להפר, גם הפרת הארום אינו כלום.

ט. בנזרת למה לי שנים עשר חדש בנזרת בל' יום סגי לה

כבר התבאר במסכת כתובות דף נו: שהמארס¹⁸ את האשה ושהה אפילו כמה שנים, ותבעה לנישואין ועודנה נערה, נותנין לה זמן י"ב חדש מיום התביעה לפרנס את עצמה, לתקן מה שהיא צריכה לה לחופה.

¹⁵ שו"ע ונו"כ שם ה

¹⁶ שו"ע ונו"כ שם ט, ש"ך יט

¹⁷ ואפי' להי"א בסעיף ה' לעיל ב"דף סח: שכל אחד מפר ביום שמעו היינו כשהאב יכול להפר ביום שמיעת הבעל מה שאין כן הכא, ובגרות דמי למיתה, הלכך כיון שיצאה מרשות האב אין הארום יכול להפר וכ"כ הב"ח וה"ה נדרה אחר שבגרה אין הארום יכול להפר בין שאירסה קודם שבגרה או אחר כך דכיון שבגרה ויצאה מרשות אב, שוב אין הארום יכול להפר דאינו מפר אלא בשותפות. ש"ך שם יט

¹⁸ שו"ע ונו"כ אבהע"ז נו א

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת נדרים

תבעה הבעל לנישואין אחר שבגרה, נותנין לה י"ב חדש מיום הבגרה, שמיום שנתבגרה הרי היא כתביעה להכין עצמה לחופה¹⁹. וי"א²⁰ שיש לה י"ב חדש מיום התביעה.

וכן אם קדשה ביום הבגרה הרי היא כתביעה מיד, ונותנים לה י"ב חדש מיום הקידושין שהוא הבגרה.

קדשה אחר שבגרה, אם עברה עליה י"ב חדש בבגרותה ואחר כך נתקדשה, אמרינן מסתמא כבר הכינה כל תכשיטיה וקישוטיה, ואין נותנין לה זמן רק שלשים יום מיום התביעה²¹. וי"א²² שנותנין לה מים שהתקדשה.

אם עשתה בקטנותה או בתחילת הבגרה ו' חדשים לפני הראשון ומת, ונתארסה לאחר נותנין לה י"ב חודש גם לשני אם זכאית לכך או שלושים יום כשאין זכאית לכך, כגון בוגרת כנזכר, ואין משלימין לה על ששה חדשים הראשונים שעשתה בפני הארוס הראשון כיון שיכולה למימר חיבתו עלי יותר מן הראשון כלומר דעתי להתקשט לפני השני יותר מלפני הראשון וע"כ הימים הראשונים יפלו אפי' עשתה י"ב חדשים לפני הראשון²³. אולם אם תבעה הראשון, אין לה עם השני, אלא השלמת הימים שנותרו²⁴.

לפי שנוהגין עכשיו²⁵ במדינת אלו שהורי הזוג עושין הסעודה של החופה אין נותנין לו זמן כ"כ כיון שההורים עושים הסעודה של החופה א"כ א"צ לטרוח בצרכי סעודה רק בבגדיו ודברים אחרים ואין כאן טרחה גדולה כ"כ ודי לו בזמן שלשים יום או קצת יותר לפי ראות עיני הב"ד.

¹⁹ כן הוא ל' הרמב"ם וכן הוא ל' הטור

²⁰ תוס' שסוברים אם נתקדשה בנערות ואח"כ בגרה יש לה יב"ח אחר התביעה אף על גב תו' כ"כ לר"ה מ"מ נראה אף למסקנא אמרי' כן כ"כ בהג"מ בשם ר"י. ב"ש שם א

²¹ שיטת הרמב"ם והמחבר

²² שיטת רש"י, ב"ש שם ב. ופולגתא זו היא בבוגרת שעברו עליה י"ב חודש ואחר כך נתקדשה דלרש"י אין צריך תביעה כלל ומונין משעת אירוסין שלשים יום, ולשיטת הרמב"ם ומחבר נותנין לה השלשים יום מיום שתבעה, טיב קידושין שם

²³ ח"מ שם ב

²⁴ שאם הראשון תבעה בימי הנערות ושהה יב"ח א"כ היא בוגרת ו' חדשים אין לה משני אלא ו"ח דהא אם תבעה הראשון אחר שבגרה מונין ג"כ משנעשה בוגרת ונראה אף בקטנות מהני התביעה ומונין יב"ח מיום התביעה לעשות הנישואין בימי בוגרת וע' בר"ן. ב"ש שם א

²⁵ באה"ט שם ג

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>